

Biatorbágyi

IX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM
2019. augusztus

KÖRKÉP

Az arra érdeemesek

Kitüntetések a városünnepen

Kivirágzott a palacsinta

Kulinária a könyvtárban

Mozgás – öröm – agytorna

Szeniorörömtánc időseknek

MUNKATÁRSAKAT KERESÜNK

• Legyél a csapatunk tagja

Reál's

hr@real.hu
06/30 356-8994

FODRÓCZY PINCE
termelői borkimérés

Minőségi soproni borok közvetlenül a termelőtől. Folyó boraink ára elvitellel egységesen 500 Ft/liter.

Biatorbágy, Fő utca 35.
(a viaduktnál Páty felé)

Nyitvatartás:
hétköznap 17-19,
szombaton 10-14 óra között

facebook.com/fodroczipince

dr. Kende Réka
ügyvéd

Jogos a kérdés.

Tanácsadás • Okiratszerkesztés • Képviselet

Tel.: +36 20 418 8140
Cím: 2051 Biatorbágy, Szily Kálmán u. 6. fszt.
Email: kende.reka@drkende.hu
Web: www.drkende.hu

Az arra érdemesek

Elismerések átadása a városünnepen

Szép és évről évre gyakorolt gesztusa a városnak, az önkormányzatnak, hogy Biatorbágy legnagyobb közösségi rendezvényén, a városünnepen elismeréseket, kitüntető díjakat ad át azon polgárainak, akik áldozatos munkájukkal elősegítették a közösség szellemi, kulturális vagy éppen környezeti gyarapodását. Emberek, akik hivatásukat magas szinten művelik, mindenekelett azért, hogy szolgálják a várost s a benne élőket. (A szerk.)

Biatorbágy Városért életműdíjat kapott dr. Tálas-Tamássy Tamás

Dr. Tálas-Tamássy Tamás baráti és rokoni szálak révén 1954 óta tart kapcsolatot Biatorbágygal, majd 1981-től nyugdíjba vonulásáig körzeti orvosként gyógyította, kezelte a település betegeit. 1990 óta rövidebb megszakításokkal választott képviselőként, szakbizottsági tagként vett részt az önkormányzat munkájában, két ciklusban az egészségügyi bizottság elnökeként. Alapos szakmai felkészültségével, tudásával, tapasztalatával nagymértékben járult hozzá a magas színvonalon működő helyi egészségügyi ellátási rendszer kiépítéséhez. Nélkülözhetetlen segítséget nyújtott a gyermekorvosi rendelés kialakításához, a torbágyi körorvosi és a fogászati rendelő korszerűsítéséhez. Elévülhetetlen érdemeinek egyike a központi orvosi ügyelet működtetésének megszervezése és elindítása. Alapító tagja az Egészséges Biatorbágyért népegészségügyi program megvalósítását

támogató Egészséges Biatorbágyért Közhasznú Egyesületnek, valamint a Biatorbágyi Polgári Kör civil egyesületnek, amely főszerkesztői közreműködésével adta ki a Viadukt című helyi havilapot.

Aranydiplomás orvosként pácienseinek őszinte sajnálatára 2015-ben, hetvenöt évesen vonult szakmai nyugdíjba, azonban a településért folytatott aktív közéleti tevékenysége, közösség-szervező szerepvállalása nem ért véget. Megalapította a Juhász Ferenc Kört, amelynek célja a biai születésű híres költő életművének gondozása, alaposabb megismertetése. Az ő javaslatára vette fel a költő nevét a művelődési ház, illetve jött létre a Juhász Ferenc kutatói ösztöndíj. A költészet iránti szeretetét a Juhász Ferenc Breviárium és a szintén biatorbágyi születésű Parancs János válogatott verseinek kiadásával bizonyította. Közírói pályafutását újságcikkein túl a Vízit éjes-éjjel című, személyes életelemben dús regénye fémjelzi.

Tálas doktor lokálpatrióta gondolkodásával, társadalmi szerepvállalásával, önzetlen munkájával, példaértékű kezdeményezéseivel a mai napig aktívan gazdagítja településünk értékeit. Eddigi pályája, tevékenysége méltán érdemesíti őt a Biatorbágy Városért életműdíjra.

Impresszum

Biatorbágyi Körkép, ISSN: 2062-6975. Online ISSN: 2063-8604. Biatorbágy Város Önkormányzatának megbízásából kiadja a Biatorbágyi Községi Médiaszolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság. Cím: 2051 Biatorbágy, Baross G. u. 2/a. Telefon: 23/310-174. Ügyvezető: dr. Tóth Márton László, 23/534-504. Felelős szerkesztő: Király Ferenc, f.kiraly@t-online.hu. Nyomdai kivitelezés: LA4 Média Kft. Tervezőszerkesztő: Komlós Andrea. Hirdetésszervezés: Szabó-Lukács Ildikó, 30/345-3462, sales@vht.hu. Címlapfotó: Balázs László

Tartalomjegyzék

HÍD	3-8
Az arra érdemesek Kitüntetett pedagógusok Szanyi József Nagydobrony tiszteletbeli polgára lett Új városnévtáblák Biatorbágy határán Viabusz-járat	
ÜZENŐFÜZET	10-11
Bronzérem a matematikaolimpián Öt nap a tündérvárosban Egy színes nap a Refiben	
MIÉNK ITT A TÉR	12
Védőnövények, növénytársítások	
A HÓNAP FOTÓJA	13
MOZAIK	14-23
Máig sajnó seb Az elsőszülött Élő testvérség – Gyergyóremete Felújították a német katonai emlékhelyet Varázslatos kalandtábor a könyvtárban Programok Őszidőben Kivirágzott palacsinta... Köszönet a munkájukért! Életakadémia kibővítve Ismét családi egészségnap Fogadom, hogy elfogadom Mozgás – öröm – agytorna Kerékpárosok sikerei határon innen és túl Borbarátok napja Kitörés előtt az ETNA Veletek vagyunk!	
PEZSGŐ	24-25
Léleklevegítő együttlét	
SPORTPERCEK	26-27
Bajnoki sikerek Fókuszban a felkészülés Legyél te is Fürge Ürge! Kis csapat, jó szereplés	
OLVASÓSAROK	28
Könyvajánló Keresztretjény	
HÍREK	29
Október 13-án választunk Augusztus 20-i városi ünnepség Bővülő bölcsőde Küszöbérték Behálózott fiatalok Helyreigazítás, avagy a Kemenes cukrárszat érdeme Sör, zene, Gríz	

Közérdekű telefonszámok

Orvosi ügyelet: 23/310-125 • Egészség ház: 23/534-560 • Fogorvosi ügyelet: 20/562-7593
• Tűzoltók: 23/524-570 • Körzeti megbízott: 30/989-5142 • Közterület-felügyelő: 20/528-6900 • Polgármesteri hivatal: 23/310-174 • Budakeszi Járási Hivatal: 23/535-710

Biatorbágyért díjban részesült Rack Ferencné

Az igazgató asszony 1977-es pályakezdése óta több száz kisgyermeket tanított meg a betűvetésre. 1993-ban az akkori általános iskolában létrehozta a német nemzetiségi tagozatot, amelynek vezetője lett. Az 1998-ban megalakult helyi német önkormányzat elnöke.

A törvényi keretek között, képviselői esküjéhez híven mindig elkötelezetten és határozottan állt ki a nemzetiségek jogaiért. 2012-ben lett a Biatorbágyi Általános Iskolából kivált Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Általános Iskola igazgatója. Kezdeményezésére jött létre német nemzetiségi csoport az óvodában. Alapító tagja volt a Biatorbágyi Fúvószekar és Fűzes Néptáncgyűjtésért, valamint a Tíefe Wurzeln Alapítványnak. Nevéhez köthető a Turwaller Stammtisch Német Nemzetiségi Kultúráért Egyesület 2005-ös létrehozása, amelynek kezdetek óta elnöke és agilis programszervezője.

Családjával, barátaival kiemelkedő szerepet vállalt a Biatorbágy Város Önkormányzata által a nemzetiségi önkormányzat rendelkezésére bocsátott Bechtold sváb tájház berendezésében, a gyűjtemény létrehozásában, felújításában, az értékek megőrzésében. Élő kapcsolatot ápol a németországi Herbrechtingennek, Biatorbágy testvérvárosának önkormányzatával, iskolájával; majd húsz éven át élte a cserediákprogramot. Mindezek mellett kiemelkedően aktív tagja a boule-csapatnak és a német nemzetiségi kórusnak is.

Rack Ferencné Ibolya közösség-szervező tevékenysége, kitaró munkája, elkötelezettsége méltán szolgálhat példaként településünk polgárai számára.

Biatorbágyért díjat kapott Angelika Schöfl

Angelika Schöfl Herbrechtingen polgármesterének munkáját tíz éven keresztül segítette tudásával, szakértelmével és lelkiismeretes munkájával. A biatorbágyi kapcsolatok ápolása, gondozása elképzelhetetlen lett volna aktív szervezői tevékenysége nélkül. A városunkból érkezők a mai napig mindenben számíthatnak a segítségére. Hivatali munkájához tartozik a Stadtfest teljes körű szervezése, amelynek lebonyolításában férje, Erwin is állandó szereplő.

A diákcsere mindig nagyon fontos volt számára, ahogyan a kapcsolatok biatorbágyi kollégáival, illetve a német nemzetiségi önkormányzattal. A biatorbágyi delegáció minden évben az ő szervezőmunkája által részesül szíves vendéglátásban, fogadtatásban. Személye garancia arra, hogy az odaérkezők egy jól koordinált program ré-

szesei lehetnek. Sokszor a hivatalos városünnep keretein belül még kirándulásokat, különprogramokat is szervez, a közös emlékek így tovább építik a két város baráti kapcsolatát.

A partnervárosi kapcsolatok ápolásában nyújtott nélkülözhetetlen munkájáért, városunk polgárainak önzetlen támogatásáért méltán érdemel köszönetet.

Szép Porta díj

Lehel László portáját (Fő utca 17.), a hagyományos torbágyi beépítésű régi családi házat felújították, finom megoldásokkal kismértékben kibővítették. Az átalakítás során a homlokzati felületképezések hagyományos szerkezeti elemekkel és anyagokkal készültek, figyelmes, mives megoldásokat alkalmazva. Az épület és kert közvetlen kapcsolata jó életteret biztosít a család számára. A porta utcai megjelenése példaértékű.

Kitüntetett pedagógusok

„A célunk, hogy a gyerek szenvedélyesen hajszolja a tudást, és ne a tudás hajszolja a gyereket.” (George Bernard Show)

Az önkormányzat évről évre találkozóra invitálja a biatorbágyi iskolák, oktatási intézmények tanárait, oktatóit, hogy pedagógusnap alkalmából köszönetét fejezze ki áldozatos munkájukért. Idén Varga László alpolgármester kért szót, hogy elmondja, Biatorbágy miként büszkélkedhet a tanárai révén megszületett pedagógiai és közösségépítő eredményekkel, és számot adjon arról, hogy az önkormányzat mi módon igyekszik elősegíteni a városban élő óvodások, iskolások taníttatását, az infrastruktúra feltételrendszerének javítását.

Az alpolgármester többek között szót arról, hogy sor került a Meserét tagóvoda tetőszerkezetének felújítására; megújult a tűzkárt szenvedett Legóvár tagóvoda; a két tannyelvű szakgimnázium tervein már az utolsó simításokat végzik; az új tizenhat

tantermes iskola kivitelezésének pályázatát hamarosan megtörténik; az önkormányzat saját erőből új, négycsoportos óvoda építésébe fog, a kivitelezés ősszel indulhat; a református egyház is új, négycsoportos óvoda létrehozását tervezi, illetve a köznevelési pályázaton közel tizenkétfélmillió forintot osztanak ki, támogatandó az egyes intézmények pedagógiai munkáját.

A pedagógusnap alkalom arra, hogy tanárok, nevelők elismerésére is sor kerüljön: az önkormányzat képviselő-testületének döntése értelmében Tarjáni István polgármester ekkor adja át a Török Henrik-pedagógusdíjat. Idén a hagyományoktól eltérően ketten is megkapták a kitüntetést.

KáeF

Díjazottak

Biatorbágy Város Önkormányzatának képviselő-testülete Török Henrik-pedagógusdíj kitüntetést adományoz Györgyné Bartos Mária részére, aki óvodapedagógusi munkáját képesítés nélkül kezdte a Bajcsy-Zsilinszky utcai óvodában. A pályára való alapvető rátermettsége hamar megmutatkozott, 1999-ben kiváló minősítéssel szerezte meg a Budapesti Tanítóképző Főiskola óvodapedagógusi szakán a felsőfokú szakképesítést. Több éven át vezette az óvoda minőségbiztosítási csoportját. Neki köszönhetően kapta meg az óvoda 2008-ban a minősített intézmény védjegyét.

2010-ben tagintézmény-vezetői megbízást kapott, irányításával vált a Legóvár családi légkörben működő, gyerekek és felnőttek által is igazán kedvelt tagóvodává. 2013-ban általános vezetőhelyettesi megbízást kapott. Nevelőmunkájában hangsúlyos szerepet kap az óvodapedagógusi hivatás iránti elkötelezettsége, a család szeretetére, egymás megbecsülésére, tiszteletére nevelés, a szociális készségek fejlesztésének kiemelt kezelése.

Szintén Török Henrik-pedagógusdíjban részesült Szabó Ágnes, aki 1999-ben a Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskolán általános iskolai tanító és kántor képesítéssel fejezte be tanulmányait, illetve ugyanebben az évben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen hittanári diplomát szerzett. Településünkön előbb a Biatorbágyi Általános Iskolában, majd 2014-től a Czuczor Gergely Tagiskolában végzi pedagógusi munkáját. Jelenleg az alsó tagozat hittanára és az énekes osztályok szakmai vezetője, mindemellett aktívan közreműködik az anyanyelvi, a matematikai és a népiénekek-versenyek szervezésében. Tanítványai évről évre kiemelt arany minősítéseket érnek el.

Jelentős szerepet vállal Biatorbágy közéletében, az egyházi és hitéleti programok megvalósításában. A hittantáborokban végzett segítő munkája mellett zenei képzettségét a helyi közösség javára fordítva segédkantorként szolgál a torbágyi egyházközségben. 2010-ben alapította meg és azóta is kitaró munkával vezeti a Szűz Mária Szent Neve Szkolát, lelkes szervezője a szkolák biatorbágyi találkozójának. Magánemberként etikus magatartásával, emberszeretettel, értékteremtő munkájával követendő példaként áll tanítványai és az egész közösség előtt.

Szanyi József Nagydobrony tiszteletbeli polgára lett

Testvérvárosunk, a Kárpátalján található, színmagyar lakosságú Nagydobrony település képviselő-testülete a Biatorbágyon élő Szanyi Józsefnek (képünkön jobbra) tiszteletbeli polgár címet adományozott. A kitüntetést július 28-án a nagydobronyi falunapon adták át.

A tiszteletbeli polgár cím a határon túl élő, magát magyar nemzetiségűnek valló személynek adományozható, aki valamely Nagydobronyhoz kötődő, kiemelkedően jelentős munkájával, cselekedetével vagy egész életművével olyan általános elismerést szerzett, amely hozzájárul a község jó hírnevéhez, továbbá példamutató emberi magatartása miatt köztiszteltben áll.

A cím odaítélését indokló laudációból idézünk: „Szanyi József húsz esztendeje következetesen folytat Nagydobrony irányába olyan tevékenységet, melynek során mindig fokozott figyelemmel volt a falunk érdekére. Számos alkalommal segített a nagydobronyi magyarságot érintő kérdésekben. Az 1990-es évekbeli árvíz idején ruhaadományokat gyűjtött a nagydobronyi gyerekeknek, valamint negyven, nehéz körülmények között élő gyerek tölthette náluk, Biatorbágyon a karácsonyi ünnepeket. [...] aktív kezdeményezője volt a testvértelepülési kapcsolatoknak, hiszen édesapja, néhai Szanyi (Vinda) Sándor nagydobronyi volt. [...] A Pest Megyei Vöröskereszt alelnökeként a 2014-es események óta gyűjtéseket rendez az itteni rászorulóknak javára. [...] Évente jótékonybálokat szervez »Magyarok a magyarokért« elnevezéssel Biatorbágyon, az itt élő magyarok javára.”

BK

Új városnévtáblák Biatorbágy határán

Talán többeknek feltűnt, hogy a település be- és kijáratainál megjelent egy-egy új városnévtábla. Mostantól az itt élők és a Biatorbágyra látogatók a „Wiehall-Kleinturwall” feliratot olvashatják, amely otthonunk német nyelvű elnevezése.

Az új helynévtáblák a több mint ezernégy-száz, otthonából elhurcolt biai és torbágyi polgárnak állítanak emléket, akiknek annyi „bűnük” volt, hogy hűek voltak származásukhoz. Emellett a táblák utalnak a németországi Herbrechtingen városával harminc évvel ezelőtt kötött testvérvárosi kapcsolatunknak fontosságára.

A felsorolt okok miatt is felemelő érzés, hogy közreműködhettem a táblák kihelyezésében. Remélem, ez a lépés is segíti a település német nemzetiségi identitásának erősödését a sok-sok kulturális és hagyományápoló csoport tevékenysége mellett.

Tálas-Tamásy Richárd

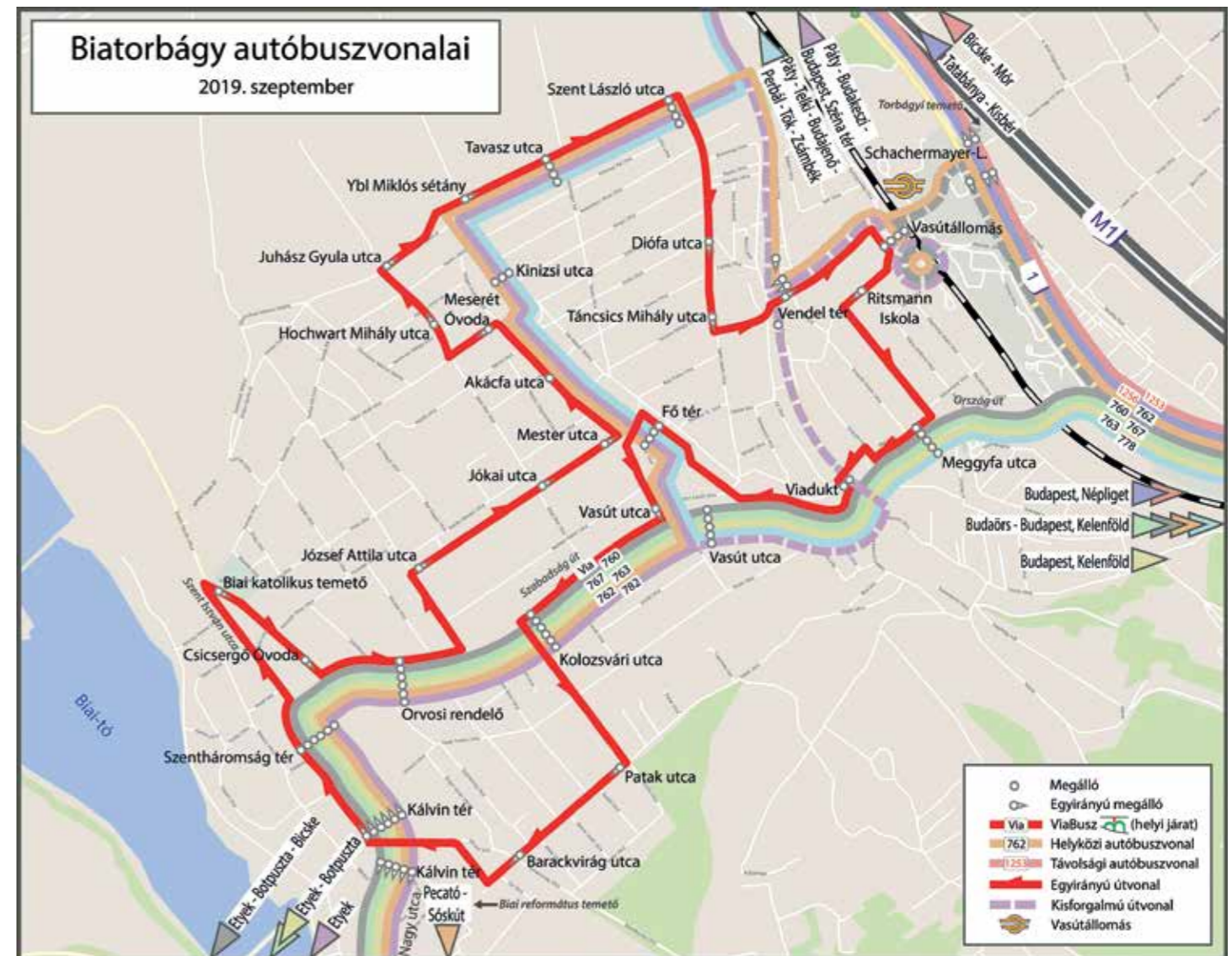

ViaBusz-járat

Biatorbágy Város Önkormányzata a település közigazgatási területén szeptember 2-ától menetrend szerinti helyi autóbusz-közlekedést indít. A ViaBusz elnevezésű járat üzemeltetője a Homm Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság lesz. A cég vállalta, hogy az első éles üzem előtti munkanapon – tervezetten augusztus 29. napján – a Biatorbágyon szolgálatba álló két új Iveco típusú járművet a város főterén bemutatja a nagyközönség számára, illetve tesztüzemű próbamenetet biztosít.

A tervezett szolgáltatással kapcsolatos egyéb információk, a hatályos menetrend, a helyi járat vonaltérképe, a jegy- és bérletrendszerrel kapcsolatos díjak, kedvezmények tájékoztatója stb. Biatorbágy hivatalos honlapján is elérhető.

BiKö

ViaBusz jegyrendszer-tájékoztató

VÁSÁRLÁS

Jegy- és bérlet típusok

- Napijegy (250 Ft): egy adott napon korlátlanul érvényes.
- 5/30 napijegy (1250 Ft): 30 napos intervallumon belül 5 választott napra érvényes.
- Havi bérlet (2500 Ft): tetszőleges kezdőnapal egy hónapig érvényes.
- Éves bérlet (15000 Ft): tetszőleges kezdőnapal egy évig érvényes.

Kedvezmények

- 6 év alatt és 65 év felett ingyenes.
- Diák és nyugdíjas (65 év alatt) havi bérlet: 800 Ft.
- Diák és nyugdíjas (65 év alatt) éves bérlet: 4700 Ft.
- Volán-bérletkedvezmény (összevonható): 50%.

Online jegyvásárlás:

www.viabusz.hu vagy ViaBusz App

Digitális jegy/bérlet

Elérhető jegytípusok: napijegy, havi, éves bérletek előre megadott érvényességi idővel. Volán-bérletkedvezmény érvényesíthető.

Értékesítő ponton való vásárlás

Hagyományos nyomdai jegy/bérletszelvény
Elérhető jegytípusok: 5/30 napijegy és havi bérletek. Értékesítő pontok: kijelölés alatt.

UTAZÁS

- A járművön nincsen lyukasztás, érvényesítés.
- A járművezetőtől nem lehet jegyet venni.
- A jegyek, bérletek személyre szólnak, nem ruházhatók át (kivételek nyomdai 5/30 napijegy).

- A jegyek, bérletek automatikusan érvényessé válnak a vásárláskor megadott időponttól (kivételek: nyomdai 5/30 napijegy).

ELLENŐRZÉS

Kérésre fel kell mutatni az ellenőrnak a jegyet, bérletet, valamint a személyazonosító okmányt:

- online jegy kinyomtatva vagy mobiltelefonon;
- nyomdai jegy vagy bérletszelvény;
- személyazonosító okmány.

Kedvezményes jegy, bérlet vásárlása esetén fel kell mutatni a kedvezményre jogosító okmányt is:

- diákigazolvány;
- nyugdíjas igazolvány;
- Biatorbágyon érvényes helyközi Volán-bérlet.

Bronzérem a matematikaolimpián

Lapunk ez évi júniusi számának *Hírek* rovatában írtuk, hogy biatorbágyi Szabó Kristófot – jelenleg a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium végzőse – beválasztották az angliai Bathben megrendezendő nemzetközi matematikai olimpia (International Mathematical Olympiad) versenyeire készülő csapatba.

A július 11–22. között lebonyolított szellemi erőpróba az eddigi legnagyobb részvétel mellett zajlott: 112 ország 621 ifjú matematikusa küzdött a helyezésekért. Magyarország hatfős csapata 2008 óta a legjobb, a 11. helyet szerezte meg, Kristóf egyéni teljesítménye pedig bronzéremért.

Szabó Kristóf 2007-ben kezdte meg tanulmányait a Biatorbágyi Általános Iskolában. Alsó tagozatban Molnárné Kiss Irén volt a tanára, majd a felső tagozatban Kantár Emese tanárnő lett az osztályfőnöke, egyben matematikatanára, kicsit már mentora is.

BK

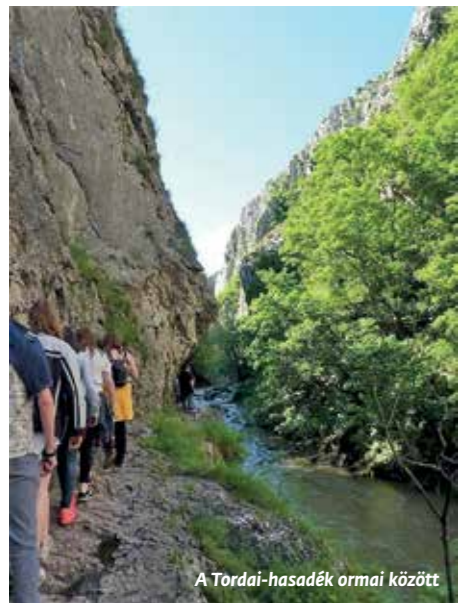
Biatorbágyi Általános Iskola

Öt nap a tündérbertben

A *Határtalanul!* pályázat (HAT-18-01-0228) keretében május 29. és június 2. között öt csodálatos napot tölthettünk Erdélyben.

A kora reggeli indulást követő határát-lépés után megálltunk Nagyváradon, ahol megnéztük a püspöki székesegyházat, valamint Szent László hermáját az Egyház-történeti Múzeumban. A Szent László-szobor előtt megemlékeztünk a lovagkirályról és nagyváradi temetésének legendájáról.

A Partiumot elhagyva megérkeztünk a történelmi Erdély kapujába, a Király-hágóhoz. A szakadó eső miatt nem szálltunk ki a buszból; a látvány így is lenyűgöző volt.

A Tordai-hasadék ormai között

Tordán sétáltunk a történelmi városrészben, és megnéztük a vallásszabadság kihirdetéséről híres katolikus templomot.

A következő célpontunk Torockó volt. A Székelykőben az idő rövidege miatt csak távolról gyönyörködhattunk, ellenben megcsodáltuk a falu gyönyörű fehér házait, az unitárius templomot, a Néprajzi

Múzeumban pedig megismerkedhettünk a torockói viselettel és a festett bútorokkal. Első szálláshelyünk Várfalván volt.

A kirándulásunk második napján megnéztük a tordai sóbányát. A buszon Bárány Réka beszélt nekünk az erdélyi sóbányászat jelentőségéről, majd a bányában sétálva egyik ámulatból a másikba estünk a hatalmas tárnák és a megfagyott sókristályok láttán. Utunkat Segesvár felé folytattuk. Szőke Zsombor ismertette a segesvári csata eseményeit, majd az óvárosban sétáltunk, megnéztük az óratornyot, a líceumot, az evangélikus templomot. Ebédünket Petőfi társaságában – a róla elnevezett parkban, a költő szobra mellett – fogyasztottuk el. Petőfi utolsó útját követve jutottunk el Fehéregyházára, ahol megnéztük a Petőfi-émlékmúzeumot, valamint megemlékeztünk a segesvári csata hősi halottairól a tiszteletükre felállított turulos emlékműnél.

Fehéregyházán megálltunk annál a hídnál, ahol Petőfi Sándort utoljára látták életben bajtársai, majd a szakadó eső miatt „csak” megemlékeztünk a székelykeresztúri Gyárfás-kúriáról, ahol a költő az utolsó éjszakáját töltötte. A szőke Nyikó mentén haladtunk a Sóvidék felé, útközben Nagygalamfalván Kovács Laura elmondta kiselőadását a falu híres szülöttéről, Kányádi Sándorról. Meghatottan hallgattuk meg Antal Dorka tolmácsolásában Kányádi Sándor *Nyergestető* című versét, amelyben a költő Gál Sándornak és a háromszáz székely hősnak állít emléket, akik életük feláldozásával próbálták megállítani a cári túlerőt. A második éjszakánkat Szovátán töltöttük.

A harmadik nap reggel egy erdei ösvényen lesétáltunk a Medve-tóhoz, ahol Módra Attila ismertette a tudnivalókat a

tóról és a Sóvidékről, majd kellemes sétát tettünk a tó körül. Korondon megismerkedtünk az ősi fazekasipar remekeivel, többet vásároltak szép cserepeket szüleiknek.

Farkaslaka nevének eredetéről Somkuti Réka tartott előadást. Megkoszorúztuk Tamási Áron sírját, miközben felelevenítettük az íróról tanultakat és kedvenc hősnéket, Ábelnek a történetét, hiszen mi is, mint Ábel, a Madarasi-Hargitára indultunk. Ivóban találkoztunk iskolánk másik csoportjával, amely éppen akkor jött le a hargitai túráról, mi pedig elhelyezkedtünk egy traktor pótkocsiján, és irány a menedékház, ahonnan felsétáltunk a Hargita csúcsára; itt úgy éreztük magunkat, mintha a világ tetején lennénk. Kísérőnk, az Ivóban hozzánk csatlakozó Balázs-Kercsó Attila, a gyergyóremetei iskola földrajztanára bemutatva a Hargita-tetőről látható hegyeket és a Gyergyói-medencét. Felejthetetlen látványt nyújtott a panoráma. Azzal már nem is törődünk, hogy a menedékháztól megint szakadó esőben tettük meg az utat Ivóig.

Este értünk Gyergyóremetére, ahol a remetei tanárok és diákok fogadtak minket nagy szeretettel. Öröm volt a viszontlátás, hisz a remetei diákok közül két hete többen jártak Biatorbágyon. Vacsora után részt vettünk a remetei sulibulin, majd elfoglaltuk szállásunkat.

Másnap megint kellemetlen esőre ébredtünk, kérdéses volt, hogyan tudjuk megvalósítani a nap programját, a Békás-szoros kirándulást. A buszból láttuk a tavat, a hatalmas sziklafalakat – legalábbis egy részét, mert a szakadó eső és a hatalmas pára a sziklák nagy részét ködbe burkolta –, aztán meg se álltunk a béká-

Üzenőfüzet

si víztározóig, ahol még esőben kezdtünk hajókázni. A hajókázás végére szerencsére elállt az eső, és mire a Gyilkos-tóhoz értünk, gyönyörűen sütött a nap. Balázs-Kercsó Attila tanár úr elmesélte nekünk a tó legendáját és keletkezésének valódi történetét, megcsodáltuk a tó vizéből kiálló százötven éves fenyőtörzseket, majd lesétáltunk a szorosba, egészen a Pokol torkáig. Egyik ámulatból a másikba estünk a fantasztikus sziklák láttán.

Gyergyóremete felé még megnéztük a szárhegyi Bethlen-kastélyt, ahol Bethlen Gábor erdélyi fejedelem nevelkedett, és a dítrói katolikus templomot.

Az ötödik nap reggel búcsút vettünk vendéglátóinktól, majd indultunk hazafelé. A Libánon keresztül vezetett az utunk, most napsütésben láthattuk a Zeteváralja melletti víztározót, majd a Székelyvárság felé vezető útnál felelevenítettük Nyíró József legendás hősnéket, a furfangos észjárású Uz Bencének alakját. Sikaszón áthaladva Szi-Benedek Luca Sütő Andrásról szóló kiselőadását hallgattuk. Megálltunk Székelyudvarhelyen, ahol megnéztük a Tamási Áron Gimnáziumot, a Főteret és a szoborparkot.

Szejkén a gyönyörű székely kapuk alatt mentünk fel Orbán Balázs sírjához, és helyeztük el koszorúkat a legnagyobb székely sírján.

Biai Református Iskola

Egy színes nap a Refiben

Az utolsó tanítási hét egy reggelén a Biai Református Általános Iskola udvarát különböző színű mezekben játszó gyerekcsapatok lepték el, és ezzel kezdetét vette az iskolai Színkupa. A sportrendezvény a Biai Gáspár Alapítvány szervezésében és támogatásával valósult meg a gyerekek és tanáraik nagy örömeire. Az egész napos program az összetartozás, a segítőkészség és az egymásra figyelés jegyében zajlott.

A délelőtti közös imát és a csapatépítő játékokat követően az osztályok különböző érdekes és izgalmas programokon vehettek

részt. Volt olyan osztály, amelyik túrázott a közeli Iharosban, vízi vetélkedőn vett részt a törökbálinti uszodában, vagy játékos feladatokat hajtott végre a KRESZ-parkban. A felső tagozatos gyermekek a falmászást próbálhatták ki Budafokon, és volt olyan osztály, amelyik kiugrálhatta magát egy közeli trambulinbirodalomban.

A gyerekprogramok alatt az iskola udvarán felállított bográcsokban a szülők megkezdtek a finomabbnál finomabb ételek elkészítését, és ezzel elkezdődött az iskolai főzőverseny, amelyen a diákok lelkes szülei mérettették meg főzőtudásukat. A nap második felében a tanulók színek szerint alkottak csapatokat, és – akár az elsős a hetedikessel – egymást buzgón segítve próbálták csapataikat előnyhöz juttatni az udvaron rendezett sportversenyeken. A közösen elfogyasztott bográcsos ebéd és a nap végi tanár-szülő-diák közös focizás, frizbizés csak emelte az egyébként is vidám hangulatot.

Az együtt töltött minőségi idő csak megerősítette a szervezőket abban, hogy a rendezvényt hagyományt kell teremteni a Refiben, ezzel erősítve az iskolába járó diákok összetartozását és egymás megbecsülését, Isten dicsőségére.

Áldás, békeesség!

Tamás Zsuzsanna szülő,
alapítványi kuratóriumi tag

A zárándokok csapata

Védőnövények, növénytársítások

„...ne is vessen az egész táblába egyfélé, hanem változtassa, amint egymáshoz illenek, s ékebbé lészen!”

A mottó Lippay János jezsuita szerzetes *Posoni kert* című munkájából származik az 1660-as évekből, az első magyar kertészeti szakönyvből. Lippay János az Európa-szerte híres pozsonyi érseki kertet gondozta, a művét a saját tapasztalatai, valamint az akkoriban rendelkezésre álló idegen nyelvű kertészeti irodalom alapján írta meg. Az idézetből kiderül, hogy a növénytársítás – azaz bizonyos növények egymás mellé vetve, ültetve szebben, egészségesebben fejlődnek, nagyobb termést hoznak – nem új keletű fogalom, még ha akkoriban nem is így nevezték. Erről a tudásról tanúskodik még korábbról Shakespeare is az *V. Henrik* című drámájában: „Csalán között nő a szamócca is; / Izes bogycók leginkább érnek a / Fanyar gyümölcsök szomszédságiban.” (Lévay József fordítása)

A magyar néphagyományban is több helyen feltűnik a különböző növények egymásra gyakorolt hatásának ismerete és alkal-

tartozik, hogy éppen ellentétes, gátló hatást fejtenek ki a kibocsátott anyagok a csírázásra és a növekedésre, például a dió, a fehér üröm és a borsmenta. Paradicsomot nem jó burgonya, káposztafélék mellé ültetni, de kifejezetten jó bazsalikommal és majoránával társítani. A majoránna szinte mindegyik zöldségfélének támogatja. Vöröshagymát, metélőhagymát ne ültessünk babhoz, de a sárgarépa, a szamóca kifejezetten szereti, és gyümölcsfák alá is telepíthetjük. A metélőhagyma évelő növény, a fák árnyékában is szépen fejlődik, a gyümölcsfák gombás betegségek elleni ellenálló képességét javítja.

A nyár végi másodvetéseknél is figyeljünk, hogy a salátát ne a petrezselyem közelébe ültessük, hanem cékla és káposztafélék (levélkáposzták is) mellé. Ha nő cickafark a kertünkben, néhány tövet hagyjunk meg, általános jó hatással van a veteményesre.

A majoránna

mazása, például Moldvában a veteményesnek szánt területet először kapor és csombor (borsikafű) magjával vetették be.

A természetben sehol nem látunk olyat, hogy egy területen csak egyféle növény nőjön. Ez nagyon „észszerűtlen” lenne, hiszen a különböző növényfajok eltérő mértékben vonják ki a talajból a tápanyagokat, eltérő mélységből a vizet, tehát egyféle növényfaj esetén nagyon egyoldalú a tápanyag- és vízkivonás. A növényi betegségek és kártevők is könnyebben elterjednek ilyenkor, míg vegyes ültetés esetén sok aromás növényből a levegőbe szálló illatanyagok elriasztják, megzavarják a kártevő rovarokat, vonzzák a hasznos megporzókat (nagyobb termés). Nemcsak a levegőben, hanem a talajban is ki tudják fejteni a védelmező hatást, viszonylag ismert, hogy a bársonyvirág (büdöske) gyökérváladéka elpusztítja a fonálférgeket.

Egyes növények növekedésserkentő anyagokat is kibocsátanak, ezáltal támogatva más növényeket is. A teljes képhez hozzá-

A pitypang viszont sok etilént termel, ezáltal lassítja a szomszédos növények fejlődését. Messzebb azonban hagyjunk meg néhány tövet, mert erjesztményként növekedésserkentő hatású tápoldatot lehet készíteni belőle.

Egy-két évelő ánizsmentatövet is érdemes telepíteni, vonzza a méheket, dísnövénynek is nagyon szép, nem utolsósorban leveleit télire megszárazíthatjuk, ízletes teája meghűléses betegségek esetén segít.

A fehér üröm szintén évelő, a ribizkebokrokat a rozsdabetegségtől védi. Izsópot szőlő mellé ültessünk, ízletesebb lesz tőle a termés. A kerti ruta is általánosan jótékony hatású, a málna és a füge különösen szereti a szomszédságát.

A növények nemcsak növénytársítások által fejthetnek ki segítő hatást, hanem készíthetünk belőlük tápoldatokat, permetszerket is, de ezekről bővebben a következő alkalommal írok.

Ujvári Gabriella kertészmérnök

A képeket pár hete készítettem Dél-Franciaországban a camargue-i tengerparton, ahol a lovak előszeretettel vágatnak a sekély vízben – a fotósok nagy örömeire. A jó fényekért és nézőpontért ezúttal is meg kellett dolgozni: hajnalban kellett hason feküdni a nedves homokban (Papp László)

A Biatorbágyi Általános Iskola megemlékezői

Máig sajnó seb

Trianon a magyarság legsúlyosabb hívószava

Június 4-e Magyarország megcsonkításának szomorú évfordulója, egyben a nemzeti összetartozás napja. Ez alkalomból a Trianon-emlékműnél találkoztak a város polgárai, hogy részt vegyenek az önkormányzat által rendezett megemlékezésen és koszorúzáson.

A rendezvény a Himnusz közös eléneklésével kezdődött, majd Szebelédi Zsolt, a P. Mobil és a VálaszÚt zenekar tagja lépett színpadra. Műsorát követően Tarjáni István, Biatorbágy polgármestere köszöntötte a két testvértelepülés, Alistál, illetve Nagydobrony küldöttségét, polgármestereiket, majd idézte az Országgyűlés 2010-ben alkotott, a nemzeti összetartozás napjáról rendelkező törvényének preambulumát és 3. paragrafusát. Utóbbi többek között kimondja, hogy a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része

Az önkormányzat koszorúját Varga László alpolgármester és Tarjáni István polgármester helyezte a talapzatra

az egységes magyar nemzetnek. Ezután a polgármester felkérte Kolozsi András nagydobronyi tiszteletest (alsó képünkön) ünnepi beszédének megtartására.

A tiszteletes a beszédében kiemelte: a kilencvenkilenc éve aláírt trianoni békediktátum népünk legnagyobb tragédiája, Trianon pedig mindmáig a legsúlyosabb hívószó. Nemzedékről nemzedékre hordozzuk e történelmi igazságtalanság fájdalmát, sajnó sebet. Magyarországot anyagi, erkölcsi és lelki kár érte. Ki fog ezért bennünket kárpótolni? – tette föl a kérdést Kolozsi András. A segítséget Istentől várhatjuk, s bár kevesen vagyunk, de a magyar-

ság Istentől megáldott és megtartott nép. A tiszteletes így folytatta: a tizenötmillió magyarságnak nemcsak múltja, de jövője is van. A jövő építéséhez azonban elengedhetetlen a magyar emberek egymásra találása anyaországon belül és határon túl egyaránt. Ami összeköt bennünket, az más mellett a közös kultúra és történelem. Egymás megbecsülése és az egység adja az erőt. Magyarország kormánya erőfeszítéseket tett az egység megteremtéséért, többek között az összetartozás törvénybe foglalásával; most rajtunk a sor, hogy cselekedjünk – hívta fel a figyelmet a szónok.

A beszédet, majd a nagydobronyi vendégek színpadi produkcióját követően Biatorbágy civilszervezetei, intézményei koszorút helyeztek el a trianoni emlékmű talapzatán, majd a megemlékezők cserkészek fölvezetésével a torbágyi országzászlóhoz vonultak, ahol mécsesek gyúltak, és a Szózat közös eléneklésével zárult az emlékűnnep.

Király Ferenc

Kaszás Sándor vezényelte a Biatorbágyi Ifjúsági Fúvószenekar nyitóprodukcióját

Az elsőszülött

Harmincéves lett idén a Biatorbágy–Herbrechtingen testvérvárosi kapcsolat. 1989-ben született, Peter Kiefner polgármester már 1981-ben megálmodta „öt”. Sokan bábáskodtak körülötte: Leber Lajos, dr. Steer Márton, Bruckner Ferenc, dr. Kelemen Gáspár. Biatorbágyi és herbrechtingeni polgárok, város- és intézményvezetők alakították, nevelték. Emlékszik Willi Pflzra és dr. Bernd Sipplére, bízik az újonnan választott polgármester, Daniel Vogt barátságában. Örvend Rack Ibolya és Angelica Schöfl idei kitüntetésének, sokat tettek érte. Több ezer kilométert utazott, diákcseraprogramokban is részt vett. Lángoson és töltött káposztán gyarapodott, kulturális programokkal, sramlizenével, tánccal szórakoztatták, boule-versenyeken edzették. Erős és barátságos. Három évtizede él a testvérvárosi kapcsolat Herbrechtingen és Biatorbágy között.

Fischer Mónika

Tarjáni István és Tálas-Tamássy Richárd a jubileumi torta mellé biatorbágyi fehérbort kínált

A Bölcsesség kútjának avatása

Élő testvérség – Gyergyóremete

Évről évre magától értetődő természetességgel számolunk be az egyik legélőbb testvértelepülési kapcsolathoz fűződő eseményekről. A Gyergyóremetével való kapcsolattartás mind több szálon fűződik egyre szorosabbra, s ebben az utóbbi néhány év során a Benedek Elek Óvoda pedagógusközösségével is aktív szerepet vállaltunk magunkra. A szakmai kapcsolattartáson és együttműködésen túl elköteleződünk Székelyföld természeti és kulturális értékei, szorosabban véve a remetei hagyományok, ünnepek és hétköznapi megismerése mellett.

Immáron harmadik alkalommal szerveztük meg a Biatorbágyiak Remetei Kézműves Alkotótáborát (BIRKA), amelynek vezérmotívuma idén a gasztronómia volt, középpontjában a kemencével és a kenyérszítés hagyományával. A Szabó Vendégház kemencéjének szakszerű felújításával, a kenyérszítés műveleteivel Benedek Zsuzsanna ditrói óvodapedagógus-kollégánk ismertetett meg bennünket, lehetővé téve minden mozzanat saját kezünkkel való elvégzését. Munkánk gyümölcsét egész héten át élvezhettük az ízletes kenyerek formájában.

Vendéglátóink jóvoltából minden esztendőben eltöltünk egy napot valamelyik helyi gazda esztenáján. Idén sem volt ez másként. Házigazdánk traktor vontatta járgányon utaztatott ki Nagy György Balázs esztenaházához, ahol aztán ismét folytatódott a kulináris élménygyűjtés a bográcsban készült rétespuliszkával, friss savóval főzött pityókás tokánnyal és költés palacsintával, amely leginkább a lánghoz hasonló, remek eledel.

A nap legnagyobb jutalmaként Balázs gazda megmutatta titkos gombászóhelyét, ahonnan hatalmas kosár rókagombával térhettünk haza. A konyhatitkok mellett a héten részt vettünk a Csíksomlyón ekkor zajló *Ezer székely leány napja* rendezvényen, kirándulást tettünk a nem csupán borvízkútjairól híres, festői környezetben található Borszéken is. S míg a gyermekek a Remetei Lovasklubban csiszolták lovaglótudományukat, a csapat megmászta az Egyes-kő bércét, és nagy túrát tett a Madarasi-Hargitára is.

A harmadik BIRKA-táborra a huszadik gyergyóremetei falunapok programsorozata tette fel a koronát. A programokat a vízmotívumra felfűzve szerveztük meg. Jelen is volt éltető elemünk, annak minden formájában. A szombaton tartott előadás-sorozat gyakorlatilag minden

helyi vonatkozását felvonultatta: a borvizektől kezdve az ivóvizek minőségén, a tutajozás hagyományán, a tisztálkodási kultúrán át a víz gyógyító erejének felhasználásáig.

Természetesen a hagyományos tutajverseny sem maradt el. A nézők és a versenyzők örömeire a szervezőcsapat új „csavarokat” épített az eseménybe, kihívások elé állítva a négy vállalkozó kedvű párost és szereve derűs percekkel a szurkolóknak.

A vasárnap egyik fénypontja az ünnepi misét követően ismét egy avatóünnepség volt. Mint azt megszoktuk, minden évben részesei lehetünk Remetén valami új, szép, hasznos dolog átadásának. Idén a központban található régi borvízforrás kapott méltó felépítményt, a Bölcsesség Kútjában testet öltve.

A dísztanácsülésre menetrendszerűen érkezett az égből is az áldás. A hallgatóság azonban rettenthetetlen volt, s így viszonylag kevesen menekültek be a kul-

túrházban rendezett filmvetítésre, amely szintén „vizes”, ugyanakkor szívbe markoló élményben részesítette nézőit.

S miközben egyik programról a másikra siettünk, nem feledkeztünk meg a legfontosabbokról sem: megállni, kedves barátoknak örülni, megbeszélgetni a mindenkit érintő apró-cseprő vagy igen-csak jelentős életeseményeket, keresni, hogyan tovább... Mert Gyergyó újra s újra hazavár!

Hingyiné Molnár Ildikó

A tutajozás idén sem maradt el

Felújították a német katonai emlékhelyet

Elkészült a második világháborúban a budapesti harcok alatt az oroszok által elfogott és a biai református temetőben kivégzett német katonák emlékhelyének felújítása.

Biatorbágy Német Nemzetiségi Önkormányzata köszönetét fejezi ki Tarjáni Istvánnak, Biatorbágy város polgármesterének, Molnár Sándornak, a Biai Református Egyházközség lelkipásztorának, Kovács Imrének, a Német Hadisírgondozó Népi Szövetség magyarországi megbízottjának a támogatásukért. Köszöni a Torbágy-Kert Kft. vezetőinek, Máté Attilának és Csontos Zoltánnak a

felajánlását és a felújítás jelentős részének elvégzését, valamint két mesterember, Molnár István és Kovács (Kőpor) Károly szakmai segítségét, továbbá Ébner Györgynek és Balog Ferencnek a szervezésben és a tereprendezésben nyújtott segítséget.

A német nemzetiségi önkormányzat a felújított emlékhely avatását, átadását előzetes egyeztetést követően szeptember 13-án 17 órára tervezi a biai református temetőben. Az eseményre tisztelettel hívunk minden érdeklődőt.

Rack Ferencné

A táborlakók az okleveleikkel

Varázslatos kalandtábor a könyvtárban

Idén először szervezett tábort a könyvtár, amelynek központi vezérfonala a varázslat és a kaland volt. Az ötnapos táborban a gyerekek varázstáncos előadásokon, a nagy melegre való tekintettel csak egy rövidebb, de azért érdekes helyismereti túrán és még sok egyéb kalandos programon vettek részt. A hét közepén még egy szabadulósobából is kiszabadultak, de a legizgalmasabb és az egész héten átívelő program a gyerekek fantáziájából megszülető varázslatos történet kitalálása és feldolgozása volt.

A színes zsetonok húzásával véletlenszerűen kialakult csapatok tagjai között volt egy kis életkorbeli különbség, de a nagyobbak mindannyian odafigyeltek a kisebbekre. A tábor résztvevői, akiket az első napon

hivatalos „tábortagokká” avattunk, négy csapatra osztva láttak neki a feladatnak. Az öt nap során négy különböző történetet találtak ki, amelyekbe azokat a szavakat is bele kellett építeniük, amelyeket kincskeresések alkalmával szereztek meg hol a partparton, hol a könyvek között. Közösen dolgoztak nemcsak a történeteiken, de a kézműves-foglalkozások alatt díszletek és a jelmezek elkészítésén is. Sőt voltak, akik otthonról hoztak jelmezeket, és gépelték a történetüket is. Az idősebb tábortagok sokat segítettek a fiatalabbaknak, hogy a kicsik se maradjanak ki az előadásokból. Így ha ők még nem tudták megírni vagy elolvasni a saját szerepükhöz tartozó szöveget, mindenki tudta, mikor mit kell mondania a történetük eljátszásakor.

A közös játék élményét tovább emelte a tábor egyik vezetőjének, Karikó-Kertész Zsófiának a sminkmesteri tudása is, amely hozzájárult ahhoz, hogy a gyerekek könnyebben bújtak tündérek és albínó sünök bőrébe. A tábor zárásaként mindenki megkapta a jól megérdemelt csillagporos üvegét és az alakításokért járó különdíjak okleveleit is. Az utolsó közös fagyaltozás után pedig már nem maradt más hátra, mint olvasni egy kicsit a könyvtárban, mielőtt mindenki hazafelé vette volna az irányt.

Nemcsak a gyerekeknek volt élmény a tábor, hanem nekünk is! Köszönjük nekik, hogy eljöttek, és várjuk őket szeretettel jövőre is egy újabb kalandra!

Dirda Orsi, Karikó János Könyvtár

Programok Őszidőben

A Juhász Ferenc Művelődési Központ Őszidő Nyugdíjasklubja immár huszonhét éve kínál remek szabadidős lehetőségeket a Biatorbágyon élő időseknek. Egy- és többnapos buszos kirándulások és kulturális programok várják a csatlakozókat, továbbá évi két alkalommal gyógyfürdőzés az ország legjobb fürdőiben és egy többnapos balatoni nyaralás az önkormányzati üdüdőben.

A hétköznapi sem telnek eseménytelenül: a szerdai klubnapok keretén belül minden évben megünneplik a nőnapot, a férfi napot, az anyák napját, a karácsonyt és természetesen az idősek napját. Évente kétszer vidám, táncos mulatsággal köszöntik a névnaposokat. Heti találkozóik során a klub tagjai közösen ké-

szülődnek ezekre az ünnepekre, programokra, beszélgetnek, kézműveskednek. Fontos tradíciójuk, hogy szoros kapcsolatot tartanak a környékbeli nyugdíjasklubokkal, amelyekkel rendszeresen szerveznek közös mulatságokat, vetélkedőket.

Már a kezdetek óta részt vesznek a város nagyrendezvényein is segítő munkájukkal, finom süteményeikkel és palacsintáikkal, kicsik és nagyok örömeire! Hetente próbál a JFMK-ban az Őszidő énekkara, ahová szeretettel várják a dalos kedvű társakat.

Információt Zelenka Józsefné Erzsikétől kaphatnak az érdeklődők a 23/312-517-es telefonszámon.

Sz. B.

Kivirágzott palacsinta...

Virágzabálók estéje – Ehető virágok az asztalon címmel került sor június végén Halmos Monika (alsó képünkön) újabb előadására a könyvtár udvarán. Az est témájául szolgáló könyv (Darvasi László: Virágzabálók) megtalálható a könyvtárban, de a hozánk ellátogatók nemcsak a szebbnél szebb virágokból kaphattak ízelítőt, hanem rövid idézetek felolvasása formájában magából a könyvből is.

Darvasi László nagyregénye 2009-ben elnyerte a Rotary irodalmi díjat. A könyv cselekménye a tizenkilencedik század harmincas éveitől kezdődik. Az öt nagyobb részből álló történet központi témája egy szerelmi négyszög, de a növények folyamatosan előbukkanó mellékszereplőkként vannak jelen a könyvben. Nem csoda tehát, hogy Halmos Monika fitoterapeutát és food-stylistot, az ehető virágok szakértőjét is meghívta a történet.

A kellemes nyári estén felvonultatott virágok nagy része mindenkinek a kertjében nyílik, de sokan nem is tudják, hogy ezek a növények nemcsak kertünk díszei, hanem ételünket is szebbé és finomabbá varázsolhatják.

A program nem csupán a szavaké és a látványé volt. Az öt érzéket teljesen megragadó előadás alatt a könyvtárba látogatók meg is kóstolhatták, sőt, akinek kedve volt, meg is süthette a virágokkal és rózsalekvárral ízesített virágos palacsintákat a könyvtár udvarán.

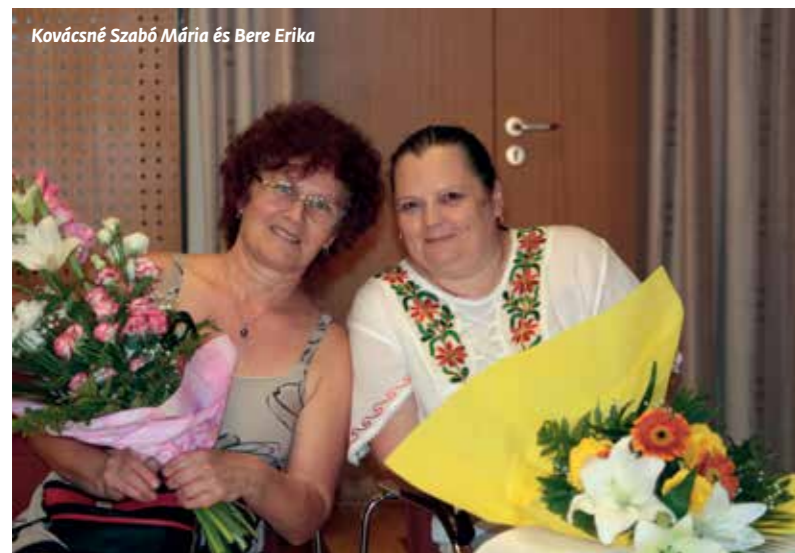
Halmos Monika szeptember 12-én, csütörtökön 17 órakor ismét vendége lesz a Karikó János Könyvtárnak. Császármorzsza című előadása szubjektív gasztronómiai utazásra hív mindenkit a Sisi-úton, Erzsébet királyné asztalánál. Várunk minden kedves érdeklődőt szeretettel és egy kis királyi kóstolóval!

D. O.

Köszönet a munkájukért!

Mint tudjuk, Semmelweis Ignácot a gyermekágyi láz leküzdőjeként, az anyák megmentőjeként tisztelik. A róla elnevezett napon – július 1-jén – az egészségügyben áldozatos munkát végző gondozókat, ápolókat ismert el Biatorbágy Város Önkormányzata a művelődési központban rendezett ünnepségen.

Kovácsné Szabó Mária és Bere Erika

A megjelenteket Tarjáni István polgármester köszöntötte, aki többek között elmondta: a lakosság körében ez évben végzett reprezentatív felmérés eredményeként tényként kell kezelni, hogy Biatorbágyon az egészségügyi ellátás színvonala ötös skálán mérve jó, illetve kiváló, figyelembe véve az egészségügyi intézmények ismertségét és munkáját, illetve a háziorvosi ellátással való elégedettséget.

Az önkormányzat ettől függetlenül további fejlesztéseket indított. A polgármester számot adott az orvosi ügyelet új bázisáról, annak személyi feltételrendszerének javulásáról. Az ügyeletes orvos mellett egy mentőtiszt is szolgálatba állt. Eredményes pályázást követően hamarosan egy korszerű röntgenkészülék felszerelésére is sor kerül az egészségházban. Tarjáni István megerősítette: az önkormányzatnak a jövőben is célja az egészségügyi szolgáltatások, szakellátások bővítése.

A beszédet követően került sor a jubilálók köszöntésére: dr. Heizerné Berényi Ágnes asszisztens öt éve, Somogyi Edina védőnő öt éve, Antal Csilla ápoló tizenöt éve, Bere Erika ápoló tizenöt éve, Barakonyi János ápoló tizenöt éve, Nagy Erika asszisztens harminc éve, Kovácsné Szabó Mária ápoló negyven éve van a pályán.

KF

Életakadémia kibővítve

Képzés ötven év felettieknek

Örömmel jelezzük a településünkön élő ötven év felettieknek, hogy az eddigi beszélgetős sorozatunk, az Életakadémia ősztől új színnel bővül: kifejezetten a tapasztaltabb korosztály számára elindítjuk azt a szenioroktatási programot, amelyet a budapesti Milton Friedman Egyetem működtet.

Ez az általában Senior Akadémiaként futó oktatási rendszer immár ötvenegy helyszínen működik szerte az országban, s több mint hatezer hallgató vesz részt a programokban. Az egyetem – amely korábban Zsigmond Király Egyetem néven volt ismert – már egy évtizede szervez ötven év felettieknek előadás-sorozatot, konzultációkat és tanfolyamokat budapesti kerületekben és a főváros környéki városokban és falvakban.

A képzések többnyire ingyenesek, ahogy az lesz a miénk, a biatorbágyi program is: az Életakadémia keretében előbb a Juhász Ferenc Művelődési Központ kiállítótermében október 17-én, csütörtökön 18 órától a program vezetője, dr. Jászberényi József tart előadást *Időskori félelmek, titkaink és a problémáink megoldási lehetőségei (Mitől félünk időskorban?)* címmel, majd november 14-én, csütörtökön 18 órától Kovács György geronto-andragógus *Svinderek nyomában* című előadására kerül sor. Az egyórás előadások után az előadók szívesen válaszolnak a kérdésekre, s úgy hiszünk, mindkét téma olyan, amellyel kap-

csolatban rengeteg kérdés fogalmazódik majd meg a hallgatóságban.

A szenior-előadásokra nem kell külön jelentkezni, de a szervezők nagyon szívesen vesznek, ha szólnak rokonaiknak, ismerősöknek, hiszen a Milton Friedman Egyetem szeniorprogramjában kifejezetten az idősök mindennapi problémái és azok megoldási lehetőségei kerülnek elő, így a képzés

nem érintkezik más helyi előadásokkal és programokkal, viszont minden olyan embernek érdekes lehet, aki már önmagát a tapasztaltabb korosztályba sorolja.

Aki bölcsőbbnek, hatékonyabbnak és tájékozottabbnak szeretné érezni magát az idősök világában, azt szeretettel várják az előadók és a szervezők is! Tanulni sohasem késő!

JFMK

A JFMK (nem csak) az idősekért

A Juhász Ferenc Művelődési Központban számtalan lehetőség kínálkozik a városban élő idősek számára, ha társaságra, szórakozásra, közösségi művelődésre vágyunk. Intézményünk és a biatorbágyi civilszervezetek egyaránt szívesen fogadják őket programjaikon.

Azokat, akik szeretnek énekelni, nemcsak az Őszidő Nyugdíjasklub várja, hanem a Pászti Miklós Vegyeskórus, a Biatorbágyi Népdalkör és a Szakály Máttyás férfitársaság is. Akiknek a kertészkedés a hobbiuk, megoszthatják élményeiket a kertbarátok tagjaival. Egészségüket ápolhatják a „3-1-2” kínai gyógyászatra épülő meridiántorna gyakorlataival heti egy alkalommal. Karbantarthatják szellemi képességeiket péntekenként a sakk-klubban, hobbiuknak élhetnek, gyarapítva tudásukat a Biatorbágyi Fotóklub Egyesületben, a Postagalamb Sportegyesülettel, a Vöröskereszt Klubban, a Viadukt SE dartsosaival és a Bábosházban működő horgolókörrel.

Mindezekről további információkat találnak az érdeklődők a Juhász Ferenc Művelődési Központ augusztus–szeptemberi műsorfüzetében. Szeretettel várjuk az időseket (is)!

EFI Ismét családi egészségnap

Az egészségfejlesztési iroda szervezésében idén is megrendezik a családi egészségnapot szeptember 28-án, szombaton 8–15 óra között az egészségházban. Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramjának keretében újra városunkba érkezik a szűrőkamion, amelyben harminchét átfogó vizsgálat elvégzésére kerül sor.

A már megszokott programokkal is szeretettel várunk minden érdeklődőt. A Vöröskereszt biatorbágyi szervezetének szervezésében retró véradás (utána) sörrel és virslivel, elsősegély-be-mutató, valamint főzőverseny hagyományos magyar ételek egészséges változatával. A szűrésen és a programokon a részvétel ingyenes. További információkért, kérjük, figyelje honlapunkat és Facebook-oldalunkat: Efi.biatorbagy.hu.

A rendezvény lebonyolításához önkéntes segítőköt keresünk, akár két-három órás váltásban is. Közösségi szolgálatot tudunk igazolni! Jelentkezni privát üzenetben a Facebookon vagy Szekér Enikő irodavezetőnél lehet a szeker.eniko@efi.biatorbagy.hu címen.

Az egészségnapon 10.00–12.00 óra között jelen lesz a Pest megyei Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház információs standja, ahol szakértők válaszolnak társadalombiztosítással, egyenlő bánásmóddal, gyessel, gyeddel gyetttel kapcsolatos kérdésekre.

EFI

Fogadom, hogy elfogadom

Hamarosan kezdődik az új tanév, és ez nemcsak a gyerekeknek megterhelő időszak, hanem nekünk, szülőknek is. Gyerekeink beülnek az iskolapadba, és onnantól kezdve örült hajtás veszi kezdetét. Leckehegyek, dolgozathalmok, különórák sokasága, amelyektől – sokszor már a karácsonyi szünet elejére – tökéletesen el is fáradunk. Ebben a szorított tempóban azonban hajlamosak vagyunk megfeledkezni a legfontosabbról: magáról a gyerekről. Az egész napos – „kész van a leckéd?”, „milyen volt a sulid?”, „gyakoroltál?”, „lefekvés!” – forgatagban a szülő-gyerek kapcsolat hamarjában szürkév és üressé válhat.

Úgy alakult, hogy ezen a nyáron alkalmam volt egy kutatásban részt venni, amelynek témája az „anya-lánya kapcsolat változása kora kamaszkorban” volt. Az eredmény bár nem volt messze a várttól, az egyik adat mégis ijesztően magas volt. A kamaszok nyolcvanhárom százaléka úgy érezte, hogy őt nem fogadják el, bármilyen módon is próbál tenni érte. Legyen az külsőség – mint frizura – vagy ruházatkodás vagy akár tanulmánnal összefüggő nem kitűnő eredmény. Mint kiderült, a kamaszok csak elfogadásra vágytak, együtt töltött időre és olyan szeretetre, amelyet a kistestvérük is megkap.

Dr. Haim Ginott izraeli gyermekpszichológus úgy vélte, hogy azoknak a szülőknek, akik valamilyen háborúban állnak gyermekeikkel a házimunkák, leckék vagy a felelősség terén, előbb vagy utóbb be kell látniuk, hogy ezt a háborút nem lehet megnyerni.

A kamaszoknak sokkal több idejük és energiájuk van az ellenállásra, mint nekünk arra, hogy kényszerítsük őket. Ha időnként megnyerünk is egy-egy ütközetet, és sikerül akaratainkat rájuk kényszeríteni, ezt megtorolhatják azzal, hogy közömbössé vagy lázadóvá válnak. Csupán egyetlen módon nyerhetjük meg ezt a háborút: ha sikerül megnyerni a kamaszt a magunk számára. Hogyan?

Az első nagyon fontos módja elfogadásunk kimutatásának, hogy nem avatkozunk bele a kamasz tevékenységébe. Mi, szülők gyakran megakadályozzuk, hogy a kamaszok „csak úgy legyenek”. El kell fogadjuk, hogy a kamaszkor az az időszak, amikor a gyerekek leválnak rólunk, hogy a gyerekeknek is van magánélete, és elvárják, hogy azt tiszteljen is tartassuk. Ha kihallgatjuk a beszélgetéseiket, kutatunk a táskájukban, faggatózunk, azzal azt az üzenetet küldjük nekik, hogy nem bízunk bennük. Ez máris komoly akadályt jelenthet. A kamasz ettől fogva inkább ellenségként kezel minket, semmint szövetségesként.

Amellett, hogy tiszteljük magánéletüket, tisztelnünk kell ahhoz való jogukat is, hogy időnként elégedetlenek, nyugtalanok. Lehet, hogy szomorú, elkeseredett, dühös vagy szorong. A csend ezekben a helyzetekben értékes. A szülő passzív figyelme (hallgatása) segít, ezáltal azt az érzést keltve a kamaszban, hogy elfogadják úgy, ahogy van, úgy, ahogy érez. Ha kamasz gyerekekünk kiönti nekünk a szívét, igyekezzünk időt szánni rá és figyelmesen meghallgatni őt, bármiféle ítélet nélkül. Ne abból induljunk ki, hogy ezt már mesélte, vagy tudjuk. Bármit mondjon is, mi megértjük azt. Mivel ez az egyéniesedés időszaka is, elképzelhető, hogy nekünk nem tetsző frizurát, ruhát fog viselni, ilyen nyelvezetet fog használni. Nem kell helyeselnünk, elég, ha elfogadjuk a döntéseiket.

Amikor kamasz fiaim kitalálták, hogy megnövesztik a hajukat, az első alkalommal visszaküldtem őket a fodrászhoz, hogy fejtezzék be a hajvágást. Látni csalódott arcukat, amelyet a divat követésére tett első próbálkozásuk kudarcra okozott, tudatosult bennem, hogy ez csak egy frizura, semmi több. Ezután megfogadtam, hogy elfogadom az önállósodás felé tartó lépéseiket, megövével a kapcsolatunkat és támogatva felelősségtudatukat.

Hogy miért érdemes harcba szállni, olykor nehéz eldönteni, de ha szem előtt tartjuk, hogy mi is az igazán fontos, akkor nem tévedhetünk.

Tóthné Magasföldi Rózsa,
Pozitívkommunikacio.hu

Mozgás – öröm – agytorna

Szeniorörműtánc időseknek

Nyugat-Európában negyven éve hódít, hazánkban az elmúlt években vált ismertté és népszerűvé a szeniorörműtánc. Mára számos táncsoport alakult országszerte, több mint száz hivatalos szeniorörműtánc- oktató vezetésével. Biatorbágyon már két éve örműtáncolnak a nyugdíjasok minden csütörtökön 10 órától a Juhász Ferenc Művelődési Központban.

A szeniorörműtánc nem társastánc időseknek, hanem közösségi tánc, amelyhez sem előzetes tánc tudás, sem állandó partner nem szükséges. Ez a kíméletes mozgásforma figyelembe veszi a korosodó szervezet sajátosságait, a koreográfiákban nincsenek akrobatikus elemek, ugrások, gyors forgások. A csoporthoz bármikor lehet csatlakozni, hiszen minden foglalkozás alkalmával megtanulunk egy új táncot. A néhány perces koreográfiák fülbemászó dallamokra készülnek, a lépéseket pedig addig gyakoroljuk, amíg minden résztvevő elsajátítja, így a sikerélmény garantált.

A repertoárban a világ minden tájáról, különböző korokból és kultúrákból származó zenék szerepelnek, köztük klasszikus művek és népzene, régi és mai slágerek, keringők, polkák és tangók, indulók, szving, rock and roll és latin ritmusú számok. A páros, blokk- és körtáncok, kontra- és square-táncok lépései és figurái a társastáncok és a néptáncok alapjaira épülnek. A formációs jellegű táncokat kiegészítik az ülve is táncolható formák is, amelyeket pihenőként beiktatva elkerülhető a résztvevők túlterhelése.

A szeniorörműtánc mellett, hogy kitűnő szórakoztató, szabadidős tevékenység, komplex egészségvédő program. A táncolás jótékonyan hat testre, lélekre és szellemre egyaránt. Növeli az állóképességet, javítja az egyensúlyérzékletet, fejleszti a mozgáskoordinációt. Tánc közben elfelejtjük a gondjainkat, és oldott, vidám hangulatba kerülünk. A lépések memorizálása segít a szellemet

frissen tartani, javítja az emlékezőképességet. Számos tudományos kutatás igazolta, hogy a rendszeres táncolás jelentősen csökkenti az időskori szellemi hanyatlás (demencia) kialakulásának kockázatát.

A szeniorörműtánc-klubok közössége az együttes élmény, a megértés, az elfogadás, a bizalom, a közös sors átélésével nyújt lelki támogatást, enyhíti a magányosság érzését. Ezt a mozgásformát az érettebb korosztály számára fejlesztették ki, de jó szívvel ajánljuk mindenkinek, aki szereti a zenét, szeret mozogni, és vidám, összetartó közösségre vágyik.

Almási Judit

Kerékpárosok sikerei határon innen és túl

Június elején egy hatfős biatorbágyi csapattal a X. Duna Bike Maratonon indultunk el. A hagyományos teljesítménytúrát idén az alistáli Ali-Bi Polgári Társulás és a nyékvárkonyi Hegyen-Völgyön Túráklub közösen szervezte. A korábbi években már sikeresen teljesített 12 kilométeres családi és 42 kilométeres országúti után idén az 50 kilométeres MTB-távon indultunk, amely földúton, kanálsparon, kavicsos úton és erdős részen át is vezetett. A csallóközi tájon a hegyeket a folyton szembefúvó szél „helyettesítette”.

A résztvevőket a rendezők finom bográcsgulyással vendégelték meg. A nem-

zetközinek számító mezőnyben a felvidéki túrán a legutóbbi alkalom után csapatunk idén is eredményes volt. Fiaataljaink a teljesítményükkel két helyezést is elértek. A gyermek és a junior kategóriában egy bronz- és egy ezüstérmet is elhoztunk!

A városünnepen a hagyományosan mondható biatorbágyi kerékpáros városnéző gasztrotúránkat szerveztük meg a tájvédő körrel közösen. Szombaton és vasárnap is egy-egy vezetett túrán láttuk vendégül a testvérvárosi küldöttségek tagjait. Az út során a helyi épített és természeti értékek mellett történelmi és kulturális vonatkozásokat is megismerhettek a résztvevők. A gasztroélmények átélésére a Nikoletta cukrászda, a Czimer húsüzem és az Andrész cukrászda jóvoltából került sor. Érdekes volt betérni egy hűsítő italra a Vörös-pincébe is. Külön öröm volt, hogy idén a nagydobronyi és a gyergyóremetei fiatalok mellett a túrán először részt vevő herbrechtingeni küldöttséggel és az alistáli Ali-Bi tagjaival is együtt tekertünk a lakóhelyünk dombjain-völgyein keresztül, esőben és napsütésben is.

Szabó Tamás

Borbarátok napja

Pünkösöd szombatján ismét kinyitottak az Ürge-hegy pincéi. Tíz pincegazda várta június 8-án a vendégeket egy pohár borra és finom harapnivalóra. A boriváshoz tartalmas ételek tartoznak, így a látogatókat a déli harangszó után a Lipka-pincéknél üstben készült székelykáposzta várta. A Rigó-pince és Borház, valamint a Szabó-pince kemencében sült bárányt és pörköltet kínált; a Radnai-pince vaddisznópörköltet; a Sztrehovszki- és a Pátia-pincénél körömpörköltet; a IV. dülőben Kozma Palinál kemencében sült finomságokat kóstolhattak a vendégek.

A kistérségi borversenyen valamennyi ürge-hegyi borász szép eredménnyel szerepelt; a pünkösdi bortúra kedvező lehetőség volt a díjnyertes borok bemutatására: aranyérmes szürkebarátot és Andor szőlőből készült bort, ezüstérmes cabernet france-t és zenitet, valamint különleges Pátia szőlőből készült borokat izlelhettek a borbarátok. Borkorcsolyák mellett az Óvári- és a Kecskés-pincében is koccinhattak a látogatók. A Zentai Balázs révén felajánlott közönségdíjat Varga Zsolt cabernet france bora nyerte. Különlegességként csatlakozott hozzánk Kovács Attila fantasztikus Kádár múzeumbeli gyűjteménye. A késő estig tartó rendez-

vényt a közös beszélgetések és a közös mulatozás tette emlékezetessé.

Egyesületünk szívesen invitál mindenkit a következő Nyitott pincék rendezvényre, a novemberi 9-i Márton-napi túrára, kellemes ürge-hegyi kirándulással egybekötve!

Lipka Tímea

Kitörés előtt az ETNA

Idén is szeretettel várunk minden fiatalat az *Ez a te napod* rendezvényre augusztus 17-én, szombaton 14 órától a Juhász Ferenc Művelődési Központ udvarán. A megszokott programok mellett egy nagyon érdekes előadást ajánlunk, amely a Z generációról szól. Az előadás után táncosok mutatják be a hiphop műfaj szépségét, késő délután és este pedig koncertek lesznek, amelyeken hagyományosan helyi és környékbeli együttesek lépnek föl. Biatorbágyot az ETNA színpadáról már ismert és mindig zűzös koncertet adó Ágyú zenekar-

ból alakult „hegyi metál” együttes képviseli – a Katalin-hegyről. Nevük ne ijesszen meg senkit: Gyermekláncfűrés.

Mielőtt a kemény műfajba fogunk, egy popos hangzású zenekar, a Dual Project nyitja a rendezvény zenei részét. Ezúttal a Törökbálintról érkező Grabovszki adja a rockot, és újra színpadon a tavaly már bemutatkozott, azóta egyre népszerűbb Chain Bridge Pop zenekar. Fő fellépőnk a DLRM lesz (*képünkön*), ők egy 2015-ben alakult budapesti rockzenekar. Stílusukban keveredik az alternatív rock, a grunge rock, a desert rock, emellett néhol punkos elemet is tartalmaz, elegyítve gipsys, folkos hangzással, önmagát „gypsindie” stílusúként definiálva. Este újfent egy DJ fogja szórakoztatni a közönséget.

Természetesen nem maradnak el a játékok, állnak majd a civilsátrak, ahol az elhangzott előadásról és még sok másról is tudunk beszélgetni. Többek között arról, hogy a fiatalok mit szeretnének a jövőben a településünkön vagy akár rendezvényeinken, programjainkon. Az idei ETNA részletes programját keressétek a plakátokon és a Facebookon. Gyertek el, várunk titeket!

Tóth Tamás

Veletek vagyunk!

A Boldog Gizella Alapítvány több mint tizennyolc éve tevékenykedik folyamatosan az idősek ellátásában. Az utóbbi években tapasztalataink szerint megemelkedett a demenciával élők gondozása iránti igény. A hozzánk forduló elbeszéléséből úgy látjuk, alacsony e betegség társadalmi ismertsége, elfogadottsága közvetlen környezetünkben is. Alapítványunk ezen szeretne változtatni azzal, hogy másfél éve működteti Biatorbágyon a Memória Cafét, csatlakozva az Alzheimer Cafék Országos Együttműködéséhez.

A Biatorbágyi Memória Café minden hónap első keddjén 18 órától tartja rendezvényeit a Juhász Ferenc Művelődési Központ kiállítótermében. Ezek a mindenkinek számára ingyenes események lehetőséget teremtenek a szellemi hanyatlással élő betegek, családtagjaik, gondozóik és a gondozásban részt vevő hivatásos

szakemberek számára, hogy megosszák tapasztalataikat, információt cseréljenek, kapcsolatokat építsenek, illetve helyi szinten segítő, támogató közösséget alkossanak.

Rendezvényeinkre várunk minden olyan érdeklődőt, aki többet szeretne tudni a betegségről, az azzal járó nehézségek megoldásáról, illetve a prevencióról.

Alkalmainkat mindig konkrét téma köré csoportosítjuk. Az említett kiválasztott témában az azt jól ismerő szakember tart beszélgetésindító előadást, amelyet kötetlen beszélgetés követ egy csésze kávé vagy tea mellett.

A Memória Café szeptember 18-án 16 órától idén is megrendezi Biatorbágyon a *Nem vagy egyedül* elnevezésű sétát, amely a demenciával élőknek és gondozóiknak szóló szimpátiányilvánítás.

A programot 18 órától Koltai Róbert főszereplésével bemutató színházi előadás teszi emlékezetessé.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

M. R.

Lélekmelegítő együttlét

A biatorbágyiak már jól tudják, hogy az adott évben megrendezett városünnepnek van egy jelmondata, egy összefoglaló gondolata. Idén ez így szólt: „A város, aminek lelke van.” A város lelkét természetesen az ott élő emberek közössége adja, amikor kapcsolatokat teremtenek, szepítik, vigyázzák lakóhelyüket, összefognak egy-egy nemes ügy képviselésében. Megrezdülnek a lelkek, és erőt adnak a cselekvéshez. Erre utalt 2019-ben a rendezvény motója.

A biatorbágyiak azt is tudják, hogy a városünnep vendégeiként köszöntjük évről évre testvértelepüléseink küldöttségét. Ebben az esztendőben ez különös jelentőséggel bírt, hiszen Biatorbágy harmincéves évfordulóját üli a németországi Herbrechtingen, tizenöt éves jubileumát pedig a ciprusi Kiti városával kötött kapcsolatnak. A megemlékezés és a köszöntő szavak természetesen nem maradtak el, miként az alkalomra készült két torta is (ugyan múltó...) emléket állított a barátságoknak.

A hivatalos megnyitót, majd az önkormányzat által alapított kitüntetések, díjak, elismerések átadását követően – amelyekről lapunk *Híd* rovatában számolunk be – mindhárom napon a sokak által ismert és kedvelt biatorbágyi művészeti szervezeteké, civil egyesületeké, a különböző oktatási intézményekben tanuló gyerekcsoportoké, illetve a testvértelepülések által „hozott” kulturális produkcióké volt a színpad.

Könyvvásár dedikálással, családi játszótér, kirakodóvásár úgyszintén a kínálat része volt, s ha már kínálat, az éheseknek és a szomjasoknak is részük lehetett ebben.

A városünnep zenei kínálatát a szervezők a hagyományokhoz híven meghívott formációkkal színesítik; fellépésüket mindig zajos siker övezi, nemkülönben a nap végén induló utcabál forgatagát. A Dopamin (*bal felső képünkön*) koncertje, a Bagossy Brothers Company (Gyergyószentmiklós) produkciója vagy a The Bits Beatles-emlékzenekar esti előadása alatt megtelt a Fő tér – számos rajongó élvezte a blues-rock, az alternatív folk hangjait vagy a hatvanas évek slágereit. A KFT zenekar koncertje lehetett volna a zenei kínálat csúcspontja, de, fájdalom, az égiek közbeszóltak, a vihar elfújta az élményt. Így járt a szombati utcabált celebráló Gríz zenekar is. Ők szeptember 6-án ismét fellépnek, a SzeptemBeer nevű rendezvényen harmadikként állnak színpadra.

Kevés város büszkélkedhet azzal, hogy himnusza van. Biatorbágyinak immár ilyen zeneműve is született. A városünnepre komponált dalt az Erkel Ferenc kamarazenekar és Bolyki Sára adta elő – lélekhez szólóan.

Király Ferenc

Emlékplakett Kitiől

Harminc- és tizenöt „éves” torták

Rajongók

Füzes kalácsa

A színpad a gyerekeké

Fociutánpótlás

Bajnoki sikerek

Talán mondhatjuk, hogy történetének leg-sikeresebb évét zárta a Viadukt SE utánpótlása. Egy országos bajnoki cím (U17), két országos bronzérem (U19, U14), egy megyei aranyérem (U14M), továbbá U17-esek a rájátszásban is remekeltek. U14-esek a bajnokok tornáját is megnyerték, U15-ösök pedig egy színvonalas bajnokságban épphogy lemaradtak a dobogóról (4. hely).

Ezek mellett az egyik legnagyobb büszkeségünk, hogy folyamatosan emelkedik a létszámunk, bátran állíthatjuk, hogy olyan környezetet sikerült kialakítani, ahova nagyon szívesen járnak a gyerekek focizni, ahol nagyon szeretnek lenni. Az egyesület vezetői, alkalmazottai folyamatosan azon dolgoznak, hogy minél jobban, korszerűbben, családiasabban teljenek a hétköznapok. Külön köszönet

az edzői stábnak, amely fiatalos lendülettel, komoly szakmai felkészültséggel és nagy pedagógiai érzékkel képezte, nevelte tehetségeinket.

Mindezek azonban a támogatók, illetve a szülők segítségével hiábavalók lennének, így ezúton is szeretnénk megköszönni a sok támogatást, segítséget, pozitív visszajelzéseket.

Somogyi Tibor

Fókuszban a felkészülés

A július végén kezdő „nagyokhoz” csatlakozott U12-es és U13-as csapatunk is, így már mind a hat országos bajnokságban szereplő csapatunk gőzerővel készül az előttük álló bajnoki szezonra.

U19-es és U17-es korosztályaink Somogyi Tibor vezetőedző és a nyáron az edzői stábhöz újonnan csatlakozó Kungl Vilmos vezetésével készülnek III. osztály közép-nyugati csoportjára, ahol komoly kihívás elé lesz állítva mindkét korosztályunk, hiszen nagyon erős mezőny alakult ki.

A II. osztály közép-nyugati csoportjában szerepel majd U15-ös és U14-es csapatunk Kovács Attila vezetőedző és Szűcs Richárd edző irányításával, ahol a csoportbeosztás alapján szintén sok jó, színvonalas mérkőzés ígérkezik.

A Tornóczky Áron és Farkas Arnold edzette U12-es és U13-as legénységünk is csatlakozott a munkához, ők várhatóan az I. osztály közép-nyugati csoportjába kapnak besorolást. Említett korosztályainknál edzőink munkáját Czinder Zoltán atlétikai koordinációs szakember, illetve Laky Dániel kapusedző segíti.

Augusztus közepén a Sprinzeisz Zoltán vezette megyei U14-es és U16-os csapatunk is edzésbe áll, ők a Pest megyei utánpótlásbajnokságokban küzdenek majd meg ellenfeikkel.

Az átigazolási piacon is igen aktív utánpótlásunk, büszkén számolhatunk be arról, hogy több játékosunk is akadémián, illetve első osztályú csapatnál folytatja pályafutását, emellett pedig minden korosztályunkhoz csatlakoztak elhivatott, tehetséges gyerekek, akiknek a számára minőségi perspektívát nyújt, hogy nálunk folytathatják pályafutásukat.

Bízunk egy, a tavalyihoz hasonló sikeres évben!

Viadukt SE

Atlétika

Legyél te is Fürge Ürge!

Három éve alakult szakosztályunk szeptembertől ismét várja eddigi és leendő kis tanítványait a Kolozsvári utcai atlétikapályára (várhatóan október végéig, azt követően a tornaterembe).

Időpontok és korosztályok: kiscsoport (2011–2012-ben születettek) keddtől csütörtökig 16–17 óra (első edzés szeptember 3.); közepes csoport (2009–2010-ben születettek) kedd–szerda–csütörtök 16–17.30 óra (első edzés szeptember 3.); nagycsoport (2008 és korábban születettek) kedd–szerda–csütörtök 17.30–19 óra (első edzés szeptember 3.)

A kiscsoportban elsősorban játékos foglalkozásokat tartunk, amelyek az ebben a korban nagyon fontos koordinációs fejlesztésből, a testtudat kialakításából áll. Kúsunk-másunk, ugrunk, futunk,

pont azért, hogy később bármilyen sportágot választ is a gyermek, legyen hozzá megfelelő alapja. Az edzések alkalmával a Kölyökatlétika gyermekekre méretezett, színes eszközeivel, játszva ismerkednek meg a gyermekek az atlétika egyes versenyszámaival.

Kérdések esetén szívesen válaszolunk személyesen is a következő elérhetőségeken: Móri-Donáth Kata (30/516-5718), Marozs László (30/218-2953).

Várjuk szeretettel a kicsi és nagy Fürge Ürgéket!

M-D. K.

Sportpercek

Szkander

Kis csapat, jó szereplés

A közelmúltban a szlovákiai Dobra Vodában jártunk a nyolc ország száztizennégy versenyzőjét felvultató Európa-kupán. Csabi nagyot ment megint: szenior 65 kg jobb kézzel aranyérmes, master jobb 75 kg-ban pedig ezüstérmes szerzett. István hatodik lett mozgáskorlátozott abszolútban (súlycsoportfüggetlen kategória), legújabb tagunk, Szabolcs pedig élete első meccsén ötödik helyezést ért el bal kézzel junior 85 kg-ban.

L. ZS.

Nyitott kapuk Babosnap

ELŐADÁSOK, KIÁLLÍTÁS, JÁTÉKOK.

09.14.

szombat | 10.00-18.00

Bábosház,
Szily-kastély udvara

JUHÁSZ FERENC MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 1.
Tel.: 06 23 310 636 | E-mail: info@jfmk.hu | Honlap: jfmk.hu

Legyen Ön is rendszeres látogatónk! Egyéb programjainkat megtalálja a Programajánlóban és megújult honlapunkon. KERESSEN MINKET!

jfmk.hu

Zozi mindig hazajön

Pungor András könyvének főszereplője Tomi, az óvodás kisfiú és Zozi, a nyári szivárványszínű zokni. Valamikor volt párja is, de elveszett, és azóta Tomi lett a párja. Így egyikük sincs soha egyedül. Kivéve, amikor Zozi elvesződik, ami sajnos rendszeresen előfordul, és ilyenkor jön Sírás és Rívás. De hiába vész el olyan gyakran, szerencsére mindig hazatalál.

Tomi apukája szerint Zozi bűdös, de ez nem igaz. Tomi anyukája sokszor kimossa a mosógépben, és még a lavórbán is megfürdik. Zozi, a piros, kék és sárga csíkos zokni sok kalandot élt már át, hegedült tücskökkel, kelepelt gólyákkal, találkozott egy lánytündérrel és két fiúboszorkánnyal is.

Minden kisgyerekeknek van egy Zozija vagy plüssállata vagy egy takarója, amivel alszik, ami elkíséri az óvodába, vagy ha játszani megy. Valami, ami segít neki megnyugodni, és ha ismeretlen helyre megy, segít elaludni. Valami, ami kalandok sokaságában vesz részt a kisgyerekekkel.

A szerzőnek ez a második meseregénye – a könyvet Horváth-Molnár Panna illusztrálta –, az első, amelynek címe *Kárókaresz és Angyalandí*, szintén várja a gyerekeket a könyvtárban.

Dirida Orsi, Karikó János Könyvtár

Keresztrejtvény

RÉSZLET SZENT ISTVÁN KIRÁLYNAK A FIAHOZ ÍRT INTELMEIBŐL	ALJÁHOZ NYOMKOD	BORÜLEDÉK	ZORRO JELE	ENNEK A TULAJDONA	FIZETÉSI RÉSZLET	EGER HATÁRAI!	MINDENRE KITERJEDŐ	ADOTT KORT MEGÉRO	AZ ELTE EGYIK KARA	GRAMM, RÖVIDEN	BELSŐ NYOM!	SORBAN FÜGGESZT	ZSAKMÁNY, PRÉDA	AFFÉLE, AHHOZ HASONLÓ	AJÁNLOTT LEVEL JELZÉSE	HAJÓT MEGFÜR	✧	
✧	1 2																Á	
ANGOL VILÁGOS SÓR			LEFOGLALT RIHANNA BECENEVE							ELÍTÉL, VÁDOL HELYSÉG GYÖRNÉL					TOVÁBBÁ, VALAMINT FŐPINCÉR (RÉGIÉS)			
ÁRTÉRI NÖVÉNYTÁRSULÁS						KÖNYVTÁR (RÉGIÉS) CIPŐ PASZ- TÁZÁSA					IDŐS NÉNIKE RAKTÁRBÓL FELVESZ							
... CSILLAGOK; GÁRDONYI REGÉNYE				SZALONNÁT KÖVESZT ÉRZŐSZÁL					FŐVÁROSI SPORTKLUB DIÁK FÜZE- TE (RÉGIÉS)					BEVEZETÉS RÖVIDÍTVE A TERÜLET RÖVIDÍTÉSE				
DUNA-PARTI MEGYE- SZÉKHELY POLGÁRA					OKOZ, KIVÁLT ÖREGGÉ VÁLIK					SZÍNÜLTIG ... MÉZ; MÉHÉSZETI TERMÉK								
GYEP, PÁZSIT		ITT KINN (NÉPIES) CSODÁL- KOZIK						KUTYA- FAJTA ...-FOROG; NYŰZSÓG									ŐSZVEGI! ... BLUES BAND; ZENEKAR	
AZ ILLETŐRE			ORRA BUKIK KÖNYÖ- RÖGVE KÉR						CINCOGÓ ÁLLAT KP, OROSZUL						A HÉLIUM VEGYJELE FESTMÉNY			
BAJ EREDETE!		... FOX; SZÍNÉSZNŐ AZ EBRO PART JAI!					ÁRUSZÁLLÍ- TÓ SEGÉD- ESZKÖZ GÁT ELEJÉ!							TYÚKHANG KÖZÉPEN ÚJÍTI				
ÍGY IS BECÉZIK BEÁT				A LÉGCŐ RÉSZE AZ NY-T KÖVETI					RÁADÁSUL (BIZ.) MAGYAR AUTÓJEL									
✧	B												JELEZ A FOCIBÍRÓ					

Augusztusi rejtvényünk feladványa egy Szent István-idézet. A megfejtéseket e-mailben kérjük eljuttatni az f.kiraly@t-online.hu címre legkésőbb augusztus 31-ig. A helyes megfejtést beküldők között könyvajándékot sorsolunk ki, amelyet postán küldünk el, ezért kérünk minden beküldőt, hogy üzenetében tüntesse föl a postacímét is. A megfejtést és a nyertes nevét a következő lapszámunkban közöljük. A június-júliusi helyes megfejtés: Magyar az, akinek fáj Trianon – a többi csak állampolgár! A könyvajándékot Buzál Beáta nyerte. Gratulálunk!

Október 13-án választunk

Áder János köztársasági elnök úr az önkormányzati választást 2019. október 13-ára tűzte ki. A Nemzeti Választási Bizottság mellékelt 183/2019. sz. határozata alapján 2019. október 13-án nemzeti szintű önkormányzati választás lesz az önkormányzati választással együtt.

Elnöki nyilatkozat a 2019. évi önkormányzati választások kiírásáról

Demokráciánk erejét, stabilitását a nemzet választójoggal rendelkező polgárainak szabad és felelős akaratnyilvánítása biztosítja. Az 1990-ben megtartott első szabad választások óta minden alkotmányos feltétel adott ahhoz, hogy magunk döntünk saját sorsunkról, a jelenünket és jövőnket meghatározó kérdésekről.

2019 őszén a rendszerváltoztatás óta nyolcadik alkalommal nyílik lehetőségünk, hogy önkormányzatainkról döntsünk. Ezért Magyarország köztársasági elnökéül arra biztatom minden honfitársamat, hogy állampolgári jogával élve vegyen részt az idei önkormányzati választáson, melynek időpontját az Alaptörvény előírásaival összhangban 2019. október 13-ára tűzöm ki.

Áder János,
Magyarország köztársasági elnöke

Augusztus 20-i városi ünnepség

19.00: Szent István-napi ünnepség az új kenyér megszentelésével, megáldásával és borcsapolással. Beszédet mond Tarjáni István, Biatorbágy város polgármestere.

20.00: Az Essencia zenekar koncertje. Az Essencia nem hasonlítható más, hagyományos népzenei játszó zenekarokhoz. Tagjai kiforrott, egyénenként már elismert előadó- és zeneművészek. Együtt muzsikálásuk abbéli örömüknek kifejezése, hogy sokféleségükben megtapasztalhatják az egységet, és ezáltal létrehozhatnak egy csakis rájuk jellemző belső harmóniát. Vállalva az ehhez szükséges nyitottságot, képesek megszólaltatni a világ hangjának egy csakis rájuk jellemző, őszinte és persze jellegzetesen magyar, lecsöpögött Essenciáját...

21.10: Tűzijáték

Bővülő bölcsőde

Biatorbágy 159 979 861 forint támogatást nyert az Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében című,

2018-ban kiírt pályázaton. Az eredetileg hetvenkét férőhelyes épület együttes így hamarosan két csoportszobával száznegy fősre bővül.

Küszöbérték

Biatorbágy Város Önkormányzata a Kolozsvári, valamint Géza fejedelem utcára a már meglévő mellé további forgalomlassító közlekedési küszöbököt helyeztet el. A beruházást a Kolozsvári Sportcentrummal kapcsolatban perbeli egyezséget is tartalmazó peren kívüli megállapodás alapján rendelte meg a hivatal műszaki osztálya.

A Kolozsvári Sportcentrum körül élő ingatlanulajdonosok egy része polgári peres eljárásokat indított az önkormányzat és a Viadukt Sport Nonprofit Kft. ellen. A felek közötti peren kívüli megállapodást – amely jelentősen befolyásolja a sportcentrum és környékének használati rendjét is – az önkormányzat a június 24-én megtartott rendkívüli ülésén hagyta jóvá.

Behálózott fiatalok

A gyermekek online tevékenységének követését, ellenőrzését segítik elő a Pest Megyei Rendőr-Főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által ajánlott digitális szűrőprogramok. A rend őrei arra hívják fel a figyelmet, hogy ha az internetről van szó, néha muszáj a szülőknél nyomozni, a „rossz zsarú” szerepbe helyezkedni.

Az internetes veszélyek minden korban mások. A kisgyerekeknek az ijesztő, nekik való tartalmak okozhatnak álmatlan éjszakákat, rossz emlékeket. Kamaszkortól egyre több időt töltenek internetezéssel. A 18–19 éves korosztály hetvenhat százaléka internethasználó, megdöbbentő, hogy ugyanez az adat a 14–17 évesek körében kilencvennégy százalék, ami azt jelenti, hogy szinte nincs olyan magyar tini, aki ne lógna a világhálón.

Az operációs rendszer beállításával és különböző szűrőprogramok segítségével szemmel tarthatja gyermekének online tevékenységét, korlátozhatja az elérhető oldalakat, valamint akár a gép előtt töltött idő mértékét is.

Helyreigazítás, avagy a Kemeses cukrászat érdeme

Ez évi június-júliusi számunk Mozaik rovatában közölt Biatorbágyi borász is győzött című írásunk képaláírása tévesen jelent meg. A fotón látható tortát a Kemeses cukrászat készítette. A tévedésért elnézést kérünk, egyben itt adunk hírt arról, hogy a biatorbágyi Kemeses cukrászda és bisztró termékei immár a fővárosi polgárok számára is elérhetők a Várház körút 9. szám alatt.

A Kemeses filozófiája, hogy a bisztróként is üzemelő cukrászdában az emberek családias hangulatban kóstoljanak otthoni ízeket. Nem hívei a tartósítószernek, ízfokozóknak és tényleg növekedőnek, viszont figyelnek arra, hogy a cukor-, a glutén- és a laktózérzékenyek is találjanak maguknak édes élményt a pultjaikon.

Sör, zene, Gríz

SzeptemBEER – szeptember 6-án, pénteken este 7-től hajnal 2-ig a Fő téren! A korábbi években – a Café Chaplin ötlete nyomán – elindított szezonzáró fesztivál programja: Sonny and his Wild Cows – fergeteges rhythm and blues, rock & roll és rockabillyélménnyel!

20.30–21.50: Éliás Gyula Jr. és zenekara (kvartett) – az Artisjus-díjas zeneszerző, énekes, a „magyar Barry White” a koncertjén saját dalok mellett soul-funky stílust varázsol a térre.

22.30–2.00: Utcabál a Gríz zenekarral – pótoljuk, ami a városünnepen elmaradt!

A Magyar Posta Zrt.
Biatorbágy településre
rész vagy teljes állásban, rugalmas munkaidőbeosztással,
akár alkalmi foglalkoztatásban is,

KÉZBESÍTŐT

keres

A munkakör betöltésének feltételei:

- 8 általános iskolai végzettség
- bejegyzésmentes erkölcsi bizonyítvány

Az állás betöltéséhez előnyt jelent:

- segédmotoros jogosítvány

Juttatások:

- pótlékok, ösztönzők
- 6 hónap után cafetéria keret, munkaruha

A munkakör azonnal betölthető.

További információ:

Solymosi Alíz tel: (30) 771-6622

2051 Biatorbágy Baross Gábor út 5/a.

E-mail: Solymosi.Aliz@posta.hu

A jelentkező a jelentkezéssel önkéntesen hozzájárul, hogy a Magyar Posta Zrt. (Székhely: 1138 Budapest, Dunavirág utca 2-6., Cg:01-10-042463, adatvédelmi tisztviselő: adatvedelem@posta.hu) a jelentkezésben megadott adatait a meghirdetett vagy az álláspályázat időszakában felmerülő másik betölthető pozícióra alkalmas jelölt kiválasztása céljából a kiválasztási eljárás végéig kezelje. A jelentkező az adatai törlését, a hozzájárulásának visszavonását a 1540 Budapest postacímen, vagy a toborzas@posta.hu e-mail-címen kérheti. Hozzájárulásának visszavonása azonban nem érinti a visszavonás előtt folytatott adatkezelés jogszerűségét. Az adatkezelésről a további tájékoztatás elérhető a www.posta.hu Adatkezelési tájékoztató menüpontjában.

www.posta.hu

Cipőjavítás

ÚJRA MEGKÖZELÍTHETŐ A CIPÉSZ!

8 órától lehet behajtani a két Kossuth utcába
(a benzinkút és a cukrászda utcája). A lezárás
hétfőtől péntekig 7-től 8 óráig tart.

TOVÁBBRA IS VÁRJUK MINDEN RÉGI ÉS LEENDŐ ÜGYFELÜNKET.

Biatorbágy, Kossuth Ferenc u. 28.

Nyitvatartás: hétfőtől csütörtökig 8-17, pénteken 8-16,
szombaton 8-13 óra között.

Tel.: +36 30 268 3856, +36 30 996 7419

E-mail: szanna135@gmail.com • http://cipojavitas.atw.hu

OPTIKA és SZEMÉSZETI RENDELŐ

Biatorbágyon a Fő téri üzletházban

Teljes körű szemészeti, gépjármű-
és munkaalkalmassági vizsgálat

Aktuális havi akcióinkról, kedvezményeink
részleteiről érdeklődjön boltunkban!

Egészségpénztár kártya elfogadóhely!

Biatorbágy, Baross G. u. 3.
06-23-312-004

KREATÍV HOBBY BOLT

www.kreativ-hobbybolt.hu
Biatorbágy, Lomb u. 32.
Telefon: 30/968-4085

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9-18, szombaton 9-12 óra között

Kertgondozás

FÜNYÍRÁS · KASZÁLÁS · NÖVÉNYVÉDELMI
PERMETEZÉS · SÖVÉNYNYÍRÁS
ZÖLDHULLADÉK-ELSZÁLLÍTÁS ÉS

MINDEN, AMI KERTÁPOLÁS

30/660-2036 HÍVJON
LACI.KERTAPOLAS@GMAIL.COM BIZALOMMAL!

LEVELES-BARTA
ÜGYVÉDI IRODA

dr. Levelés - Barta Tímea
ügyvéd

+36 30 999 40 85 • +36 23 311 230

ugyved@levelesbarta.hu

2051 Biatorbágy, Ország út 2.

- INGATLANÜGYEK, SZERZŐDÉSEK
- PERES ÉS NEM PERES KÉPVISELET
- CÉGÜGYEK
- JOGI TANÁCSADÁS
- KÖVETELÉSEK ÉRVÉNYESÍTÉSE

WWW.LEVELESBARTA.HU

VÖLGYHÍD TV
BIATORBÁGY

NÉZZEN MINKET TELEVÍZIÓN ÉS INTERNETEN!

FRISS BIATORBÁGYI HÍREK, INFORMÁCIÓK,
LÁTVÁNYOS ÉS ÉRDEKES MŰSOROK
MINDENNAPJAINKRÓL ÉS ÜNNEPEINKRÓL

KÖVESSE A VÖLGYHÍD TV MŰSORÁT
a UPC520-as és a Telekom IPTV csatornakinálatában,
valamint a Volgyhidtv.hu honlapon!

LEGYEN KÉPBEN Biatorbágy mindennapjaiban,
REGISZTRÁLJON HÍRLEVELÜNKRE,
hogy mielőbb értesülhessen a legfrissebb hírekről
és legújabb videóinkról!

KERESSE FEL a Volgyhidtv.hu weboldalt,
és legyen jól értesült!

TELEFON: +36 23 534 504

• A VÁROSBAN • A VÁROSÉRT • ÉRTÜNK •

Bemutatjuk Biatorbágy első fogászati CT berendezését

- fogászati CT felvétel
- panoráma röntgen felvétel
- teleröntgen felvétel
- gyors, pontos diagnózis
- nyitott berendezés

Várjuk szeretettel

🌐 www.fogart.hu 🕒 Hétfő - Péntek: 8-20:00 📍 2051 Biatorbágy, Vasút utca 7. ☎️ +36/23 310-455, +36/20-584-4775

MŰSZAKI VIZSGAÁLLOMÁS

- ✓ Gyors ügyintézés, rejtett költségek nélkül
- ✓ Márkafüggetlen szervíz
- ✓ Csereautó lehetőség
- ✓ Műszeres diagnosztika*
- ✓ Műszaki vizsga*
- ✓ Eredetiségvizsgálat

*Flotta tulajdonosoknak és szerelőknek egyéni kedvezmény!

Temesvári szervíz

☎️ **HÍVJON MOST!**

23/ 312-216 30/ 274-3433

📍 Biatorbágy, Szabadság út 137. Viadukt hidnál

🌐 temesvariszerviz.hu

Vizsgáztassa szervízünkben

- ✓ személygépjárművét,
- ✓ kistehergépjárművét,
- ✓ motorkerékpárját,
- ✓ lakókocsi és csónak szállítóját,
- ✓ utánfutóját!

